



Økonomiministeriet

27. marts 2024

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) 12.04.2024

- | | |
|--|----|
| 1) Implementering af genopretningsfaciliteten
<i>KOM(2024) 82 final</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet | 2 |
| 2) Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet | 11 |
| 3) Forberedelse af G20- og IMF-møder 18.-19. april 2024
<i>KOM-dokument foreligger ikke</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet | 16 |
| 4) Makrofinansiel assistance (MFA) til Egypten
<i>KOM (2024) 460, KOM (2024) 461</i>
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet | 19 |



Dagsordenspunkt 1: Implementering af genopretningsfaciliteten

KOM(2024) 82 final

1. Resume

Der ventes på ECOFIN 12. april 2024 en drøftelse af implementeringen af genopretningsfaciliteten med udgangspunkt i Kommissionens midtvejsevaluering af genopretningsfaciliteten, der blev offentliggjort 21. februar 2024. Formandskabet ventes at lægge op til vedtagelse af rådskonklusioner om midtvejsevalueringen.

Udkastet til rådskonklusioner lægger bl.a. op til, at Rådet fremhæver genopretningsfacilitetens rolle i den fælles reaktion på de økonomiske og sociale konsekvenser af COVID-19-pandemien, og rolle i at støtte genopretningen af økonomien, øge modstandsdygtighed og tillid til i økonomien og stabilisere markedets forventninger. Konklusionerne anerkender endvidere genopretningsfacilitetens bidrag til grøn og digital omstilling og andre prioriteter og dens incitamenter til efterlevelse af de landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester og til gennemførelse af strukturreformer.

Rådet ventes samtidig at konkludere, at midtvejsevalueringen er lavet for tidligt til at kunne konkludere endegyldigt på facilitetens effekt på bl.a. CO₂ udledning, konkurrenceevne, produktivitet og potentiel vækst mm. Rådet anerkender Kommissionens foreløbige positive vurdering ift. økonomisk vækst og modstandsdygtighed, beskæftigelse og investeringer. Derudover vil Rådet bl.a. invitere Kommissionen til at videreudvikle redskaber til at vurdere effekten af genopretningsfaciliteten på økonomien.

Regeringen kan overordnet støtte rådskonklusionerne om midtvejsevalueringen af genopretningsfaciliteten med det ventede hovedindhold. Kommissionens midtvejsevaluering kunne med fordel have indeholdt en mere balanceret og kvalificeret vurdering af de økonomiske effekter med mere diskussion af både positive effekter og udfordringer, herunder ift. fælles gældsfinansiering, balancen mellem direkte tilskud og lån, omkostninger og renter samt pres på inflationen, negative ('crowding out') effekter på private investeringer mv. Den næstkommende forordningsfastsatte evaluering af genopretningsfaciliteten i 2028 bør således indeholde en grundigere og mere balanceret analyse af genopretningsfacilitetens effekter på økonomien.

Regeringen er generelt positiv over for genopretningsfacilitetens resultatbaserede tilgang og udbetaling af EU-midler, hvor landene udarbejder og får godkendt planer, der fastlægger tiltag for at opnå formålene med assistancen, herunder styrkelse af vækst og beskæftigelse samt investeringer i grøn omstilling m.v., og hvor udbetalingen af EU-midler til landene afhænger af deres



opnåede resultater. Den resultatorienterede udbetaling af EU-midler kan bidrage til at minimere fejludbetalinger og sikre en mere effektiv implementering, herunder via færre forsinkelser i implementeringen.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("*Next Generation EU*"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("*Recovery and Resilience Facility*") på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser).

Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft 19. februar 2021. Forordningen er efterfølgende revideret mhp. at tage højde for REPowerEU-planen, der har til formål at udfase EU's afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. Den reviderede forordning trådte i kraft 1. marts 2023.

Genopretningsplanernes reformer og investeringer er formuleret som konkrete milepæle og mål, der ved implementering kan medføre gradvise udbetalinger af genopretningsmidlerne pba. anmodning fra det pågældende land. Udbetalinger af midler fra genopretningsfaciliteten til landene besluttet løbende af Kommissionen på grundlag af de godkendte genopretningsplaner og i takt med, at landene opnår de aftalte milepæle og mål for reformer og investeringer, som er fastlagt ifm. godkendelsen af deres respektive genopretningsplaner, *jf. figur 1*.¹

Kommissionens midtvejsevaluering, der blev offentliggjort 21. februar 2024, er en del af forordningen om genopretningsfaciliteten.

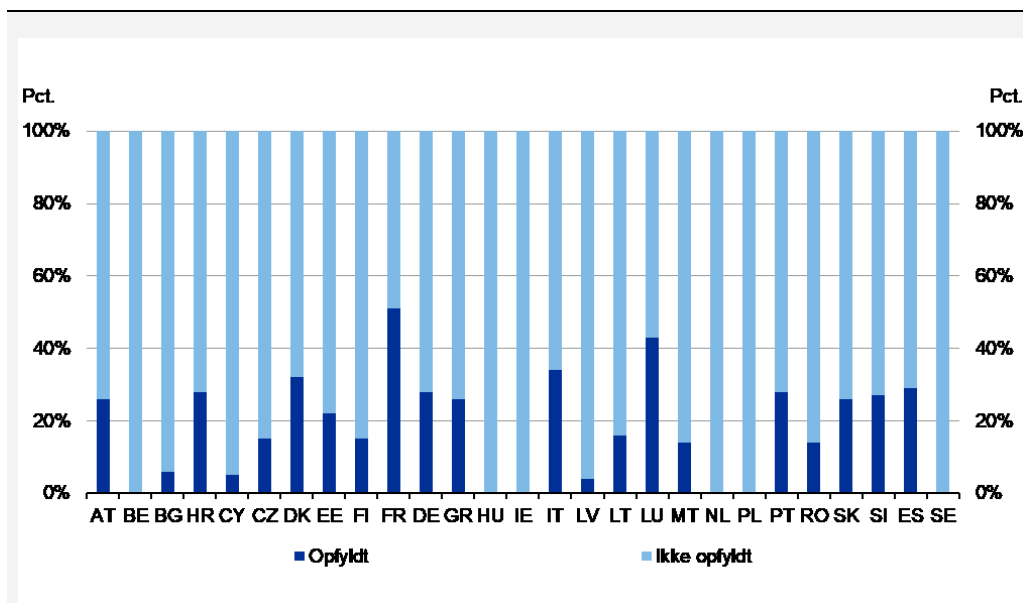
Det fremgår af midtvejsevalueringen, at Kommissionen har udbetalt mere end 225 mia. euro, og implementeringen af planerne skrider generelt frem. Omkring 75 pct. af de milepæle og mål, som var planlagt opnået inden udgangen af 2023, er blevet vurderet som værende opnået af Kommissionen eller er blevet rapporteret som værende gennemført af EU-landene.

1. februar 2024 var 1.153 milepæle og mål ud af 6.266 blevet vurderet tilfredsstillende opfyldt, og yderligere 1.238 milepæle og mål var blevet rapporteret af EU-landene som afsluttede, hvilket svarer til en fremskridtsrate på cirka 38 pct. af det samlede antal milepæle og mål under genopretningsfaciliteten. 18 pct. af alle milepæle og mål er vurderet som tilfredsstillende opfyldt.

¹ Kommissionen har op til to måneder til at vurdere en betalingsanmodning. Kommissionen træffer beslutning om de enkelte udbetalinger efter høring af EU's økonomiske og finansielle udvalg (EFC). Hvis et eller flere EU-lande undtagelsesvis finder, at der er alvorlige afvigelser fra en tilfredsstillende opnåelse af de relevante milepæle og mål, kan de anmode formanden for Det Europæiske Råd om at henvise sagen til det Det Europæiske Råd.



Figur 1 Andel af mål og milepæle opfyldt fordelt på EU-lande



Kilde: Kommissionens midtvejsevaluering af genopretningsfaciliteten.

Det fremhæves derudover særligt i midtvejsevalueringen, at

- Genopretningsfaciliteten har bidraget til den økonomiske genopretning efter COVID-19-krisen, herunder at niveauet for offentlige investeringer i EU er fastholdt og endda forøget.
- Genopretningsfaciliteten har bidraget til EU-landenes økonomisk-politiske reaktion på COVID-19-krisen, særligt for så vidt angår lande uden finanspolitisk råderum og sårbare lande relativt hårdt ramt af krisen. Herunder har faciliteten bidraget til at reducere rentespændet mellem EU-landene under COVID-19-krisen og dermed mindske risikoen for finansiel fragmentering i EU.
- Genopretningsfaciliteten har bidraget til, at flere EU-lande i højere grad har gennemført strukturreformer, herunder reformer i de landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester. Dette skyldes ifølge rapporten særligt den resultatbaserede tilgang, hvor udbetaling af midler er koblet til opnåelsen af aftalte milepæle og mål.
- Genopretningsfaciliteten har bidraget til at styrke den grønne omstilling, herunder gennem REPowerEU-planen og tiltagene i landenes reviderede genopretningsplaner rettet mod diversificering af EU's energiforsyning og uafhængighed af fossile brændsler. Alle EU-lande har dedikeret over 37 pct. af midlerne til den grønne omstilling, og nogle EU-lande over 50 pct. Det



bemærkes, at klimatiltag udgør 69 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med den danske genopretningsplan.

Midtvejsevalueringen fremhæver derudover elementer af den midlertidige genopretningsfacilitet, som der kan tages højde for i fremtidige EU-instrumenter, herunder den næste flerårige finansielle ramme (MFF) fra 2028. Det er særligt den resultatbaserede tilgang, hvor udbetaling af midler er koblet til efterlevelse af aftalte milepæle og mål, der fremhæves at kunne bidrage til, at landene implementerer EU-tiltag rettidigt. Derudover fremhæves kombinationen af tiltag til fremme af reformer og investeringer i ét instrument samt et klart fokus på EU's politiske prioriteringer, herunder klima og digital omstilling, som elementer der er relevante i eventuelle fremtidige EU-instrumenter. Der konkluderes også, at der i formuleringen af milepæle og mål i eventuelle fremtidige resultatbaserede instrumenter bør sikres et tilstrækkeligt detaljeniveau, samtidig med at der gives mulighed for eventuelt nødvendige justeringer under implementeringen. Den resultatbaserede tilgang har dog for nogle lande medført øgede administrative omkostninger, som følge af krævende revisions- og kontrolkrav samt omfanget af information, der kræves for at dokumentere opfyldelsen af milepæle og mål. Derudover er der videre rapporteringskrav, der bruges til publikationer og anden transparens, der giver yderligere administrative byrder for EU-landene.

3. Formål og indhold

På ECOFIN 12. april 2024 ventes en drøftelse om status for implementering af genopretningsfaciliteten med udgangspunkt i midtvejsevalueringen af genopretningsfaciliteten. Formandsskabet lægger op til, at der vedtages rådskonklusioner. Udkastet til rådskonklusionerne fremhæver, at Rådet:

- 1) hilser Kommissionens midtvejsevaluering velkommen.
- 2) fremhæver genopretningsfacilitetens rolle i det fælles, exceptionelle og midlertidige modsvar til de økonomiske og sociale konsekvenser af COVID-19-pandemien. Rådet anerkender genopretningsfacilitetens rolle i at støtte genopretningen af økonomien, øge modstandsdygtighed og tillid til økonomien og stabilisere markedets forventninger.
- 3) anerkender genopretningsfacilitetens bidrag til grøn og digital omstilling, til EU's prioriteter og til efterlevelse af de landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester. Rådet anerkender fleksibiliteten i genopretningsfaciliteten til at reagere til skiftende omstændigheder og vigtigheden af REPowerEU-kapitlerne, der blev tilføjet som svar på Ruslands uprovokerede angreb mod Ukraine, og deres implementering.
- 4) er enig i, at midtvejsevalueringen er lavet for tidligt til at kunne konkludere endegyldigt på facilitetens effekt på bl.a. CO₂ udledning, konkurrenceevne, produktivitet og potentiel vækst mm. Rådet anerkender Kommissionens foreløbige



Økonomiministeriet

positive vurdering ift. økonomisk vækst og robusthed, beskæftigelse og investeringer. Rådet inviterer Kommissionen til at videreudvikle redskaber til at vurdere effekten af genopretningsfaciliteten på makroøkonomiske nøgleindikatorer.

5) anerkender, at den store stigning i tilgængelige EU-midler til at understøtte investeringer gennem genopretningsfaciliteten har medført betydelige absorptionsudfordringer (dvs. udfordringer med at få anvendt midlerne i tide) på nationale administrationer, inklusiv på regionalt og lokalt niveau.

6) noterer sig de administrative byrder relateret til implementeringen af faciliteten. Rådet inviterer Kommissionen til, i tæt samarbejde med EU-landene, at identificere mulige måder at strømline rapporteringsprocessen, undgå dobbeltarbejde og reducere administrative byrder relateret til implementeringen, samtidig med at EU's finansielle interesser beskyttes tilstrækkeligt.

7) Rådet anerkender genopretningsfacilitetens innovative natur som et resultatbaseret EU udgiftsinstrument. Rådet bifalder genopretningsfacilitetens mål om at styrke det nationale ejerskab (til reformer) og instrumentets fokus på at levere resultater og på implementering. Rådet understreger den rolle, som klar og rettidig vejledning fra Kommissionen spiller i at sikre transparens og ligebehandling mellem EU-landene.

8) inviterer Kommissionen til at fortsætte med at drage lære af implementeringen af dette resultatbaserede instrument.

9) anerkender den grundige multilaterale overvågning i at godkende og revidere planer og i vurderingen af de betalingsanmodninger, EU-landene har indsendt. Rådet inviterer Kommissionen og EU-landene til at forbedre de tekniske bilaterale diskussioner under evalueringen af opfyldelse af mål og milepæle, og gøre dem mere forudsigelige og effektive.

10) understreger behovet for at vurdere implementering af mål og milepæle på linje med kravene i forordningen. Rådet inviterer Kommissionen til at undersøge muligheden for at gøre bedst mulig brug af den fleksibilitet, der er tilgængelig under Kommissionens retningslinjer for vurdering af opfyldte mål og milepæle og bestemmelse af suspension af betalingsanmodninger, inden for rammerne af forordningen om genopretningsfaciliteten og de rådsimplementerende beslutninger.

11) noterer sig, at kravene til revision og kontrol til at beskytte EU's finansielle interesser og inviterer relevante revisionsmyndigheder til at sikre harmonisering og proportionalitet i revisionspraksis og undgå, gennem styrket koordinering, unødigt overlap i kontrol af opnåelse af mål og milepæle.

12) understreger at hurtig implementering af investeringer og reformer fortsat er vigtigt for at opnå fuld implementering af faciliteten. Rådet ser frem til den endelige evaluering af genopretningsfaciliteten i 2028.



Foruden rådskonklusionerne om midtvejsevalueringen, er det også muligt, at ECOFIN 12. april 2024 skal godkende rådsbeslutninger om reviderede genopretningsplaner for enkelte EU-lande.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten vil have direkte negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet og REPowerEU.

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang planerne opnår formålet med genopretningsfaciliteten, og REPowerEU-tiltag i landene bidrager til hurtigere og effektiv udfasning af russisk fossil energi i EU. Midler til Danmark som led i udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan understøtte vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det også potentielt kan styrke erhvervslivets rammevilkår. Det nærmere omfang vil afhænge af den konkrete implementering. Der vurderes at være et stort potentiale for danske eksportvirksomheder i forbindelse med udmøntning af midler fra genopretningsfaciliteten i andre EU-lande.



8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at kunne støtte rådskonklusionerne om midtvejsevalueringen af genopretningsfaciliteten med det ventede hovedindhold.

EU-landene ventes generelt at tage positivt imod midtvejsevalueringen af genopretningsfaciliteten. Mange EU-lande ventes at være positive over for den resultatbaserede tilgang til udbetaling af midler fra genopretningsfaciliteten. Nogle EU-lande ventes at fremhæve et ønske om mindre administrative byrder fsva. revision og kontrol, mens andre lande forventes at fremhæve behovet for fastholde høje standarder, som beskytter EU's finansielle interesser.

Nogle lande ventes at efterspørge mere fleksibilitet, herunder bl.a. mulighed for at flytte milepæle mellem betalingsanmodninger, uden at skulle få godkendt en revideret plan på baggrund heraf på ECOFIN.

Nogle lande, herunder Danmark, finder, at midtvejsevalueringen med fordel kunne have indeholdt en mere balanceret vurdering af de økonomiske effekter og diskussion af både positive effekter og udfordringer ved genopretningsfaciliteten, herunder den fælles gældsfinansiering af direkte tilskud og lån m.v.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan overordnet støtte rådskonklusionerne om midtvejsevalueringen af genopretningsfaciliteten med det ventede hovedindhold.

Regeringen finder generelt, at Kommissionens midtvejsevaluering med fordel kunne have indeholdt en mere balanceret og kvalificeret vurdering af de økonomiske effekter med mere diskussion af både positive effekter og udfordringer, herunder ift. fælles gældsfinansiering, balancen mellem direkte tilskud og lån, omkostninger og renter samt pres på inflationen, negative ('crowding out') effekter på private investeringer mv. Den forordningsfaste evaluering af genopretningsfaciliteten i 2028 bør således indeholde en grundigere og mere balanceret analyse af genopretningsfacilitetens effekter på økonomien.

Regeringen ser generelt positivt på resultatbaserede udmøntning af EU-midler, hvor udbetaling kobles til aftalte resultater frem for afholdte udgifter, samt tættere kobling til det europæiske semester mhp. at understøtte nødvendige, strukturelle reformer samt til retsstatsprincippet. Regeringen finder dertil, at den resultatorienterede udmøntning af EU-midler kan bidrage til at minimere fejludbetalinger og sikre en mere effektiv implementering, herunder via færre forsinkelser i implementeringen. Rammerne for overvågning og håndhævelse af en performance-baseret tilgang skal samtidigt stå mål med de administrative byrder og den finansielle risiko for EU-budgettet i de enkelte EU-lande.

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd



om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, og således bidrager til en grøn genopretning.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

Regeringen støtter Rådets vedtagelse af rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, herunder planer udvidet med et REPowerEU-kapitel, på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten, herunder rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, blev i 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober, 15. oktober, 4. november og 2. december forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober, 28. oktober, 9. november og 7. december 2021.

I 2022 er sagen blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 18. januar 2022, ECOFIN 2. maj 2022 (skriftlig), ECOFIN 17. juni 2022, ECOFIN 8. juli 2022, ECOFIN 4. oktober 2022, ECOFIN 8. november 2022 og ECOFIN 6. december 2022.

I 2024 er samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 12. april 2024. I 2023 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til revideret forhandlingsoplæg 12. maj forud for ECOFIN 16. maj samt til orientering forud for ECOFIN 17. januar, 14. februar, 14. marts, 16. juni, 14. juli, 17. oktober, 8. november og 8. december 2023. Samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten blev desuden oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 15. marts 2022 og ECOFIN 5. april 2022 (sagen blev dog efterfølgende taget af dagsordenen for begge ECOFIN).

Samlenotat om forordningen om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.



Økonomiministeriet

Sagen om REPowerEU-finansieringsforslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 12. juli 2022, samt til orientering 30. september forud for ECOFIN 4. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 22. juni 2022.



Dagsordenspunkt 2: Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN 12. april 2024 ventes igen at drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Det forventes, at drøftelserne vil fokusere på EU's finansielle assistance til Ukraine, herunder implementeringen af Ukraine-faciliteten og status på Ukraines økonomiske situation. Derudover ventes en drøftelse af mulighederne for at anvende ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at afhjælpe Ukraines likviditetsbehov.

Regeringen finder det vigtigt, at ECOFIN løbende drøfter konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine, og at der sikres finansiell assistance til Ukraines genopbygning og udvikling. Regeringen støtter arbejdet med at bringe de ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver i anvendelse til støtte af Ukraine.

2. Baggrund

ECOFIN har løbende drøftet de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine på rådsmøderne siden krigens start i februar 2022. Drøftelserne har dækket over en række forskellige emner, herunder de økonomiske udsigter for EU-landene og Ukraine, nationale og europæiske tiltag i lyset af kraftig inflation og høje energipriser, EU's finansielle støtte til Ukraine samt aspekter af EU's sanktioner mod Rusland. Der henvises generelt til tidligere samlenotater om økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, senest forud for ECOFIN 12. marts 2024.

3. Formål og indhold

ECOFIN 12. april 2024 ventes igen at drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne vil bl.a. kunne berøre:

- EU's finansielle assistance til Ukraine
- Anvendelse af afkast fra immobiliserede russiske aktiver til støtte af Ukraine
- De økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine

Der ventes særligt fokus på EU's finansielle assistance til Ukraine, herunder implementeringen af Ukraine-faciliteten og status på Ukraines finansieringsbehov. Derudover ventes fokus på, hvordan man kan anvende ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til støtte af Ukraine.

Finansiell assistance til Ukraine

På et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd (DER) 1. februar 2024 opnåede de 27 stats- og regeringschefer enighed om en pakke vedr. revision af EU's



Økonomiministeriet

flerårige finansielle ramme (MFF), herunder etableringen af en Ukraine-facilitet. Den 5. februar 2024 blev der indgået en foreløbig aftale med Europa-Parlamentet om oprettelsen af instrumentet til støtte for Ukraine. Aftalen blev endeligt godkendt af Parlamentet 27. februar. Ukraine-faciliteten skal yde forudsigelig og fleksibel finansiell assistance til Ukraines genopbygning og modernisering med henblik på et fremtidigt EU-medlemskab. Støtten vil tage form af lån og tilskud på i alt 50 mia. euro i perioden 2024-2027.

Faciliteten indebærer, at lån og anden finansiell støtte vil blive tildelt Ukraine under tre overordnede formål (søjler):

- **Søjle I (Ukraine-plan):** Skal yde lån og anden finansiell støtte til Ukraine på baggrund af Ukraines gennemførelse af en samlet plan (Ukraine-planen) for reformer og investeringer inden for offentlig forvaltning, god regeringsførelse samt økonomisk forvaltning mhp. fremtidigt EU-medlemskab.
- **Søjle II (Investeringsramme for Ukraine):** Skal understøtte private og offentlige investeringer i Ukraine gennem garantistillelse mv.
- **Søjle III (Teknisk bistand og øvrig støtte):** Har til formål at yde teknisk bistand mhp. tilpasning til EU-standarder og et fremtidigt EU-medlemskab. Søjlen skal derudover dække renteudgifter frem til 2027 ifm. de lån, EU optager for at finansiere faciliteten samt rentebetalinger mv. ifm. EU's makrofinansielle støtte og EIB-lån til Ukraine i 2022.

Den fastlagte ramme på 50 mia. euro er fordelt på 33 mia. euro i lån og 17 mia. euro i tilskud. Lånene finansieres ved udstedelse af EU-obligationer og garanteres via EU-budgettets såkaldte *headroom*, dvs. mærgen mellem EU's betalings- og indtægtsloft. Tilskuddene mobiliseres gennem et nyt særligt instrument, *Ukraine-reserven*, uden for EU-budgettets forpligtelsesloft. Aftalen giver endvidere mulighed for brofinansiering, som sikrer en hurtig støtte til Ukraine under betingelse af, at der gøres tilstrækkelige fremskridt i forberedelserne af Ukraine-planen. Der er som led i brofinansieringen foretaget en første udbetaling på 4,5 mia. euro i marts 2024. Udbetalingerne i 2024 ventes samlet set at nå 15,9 mia. euro. En betydelig del af investeringerne under søjle I og II øremærkes til grønne investeringer, mens en del af investeringsrammen under søjle II målrettes små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Den 20. marts 2024 har de ukrainske myndigheder afleveret Ukraine-planen. Planen forventes inden for kort tid at blive godkendt i Rådet, hvorefter de faste kvartalsvise udbetalinger fra Ukraine-faciliteten påbegyndes.

EU har i 2022 og 2023 ydet en markant makrofinansiell assistance (MFA) i form af lån på meget lempelige vilkår. I 2022 mobiliserede man lån på 7,2 mia. euro i et MFA-program. I 2023 ydede man yderligere 18 mia. euro i lån i det såkaldte MFA+-program. Under MFA+ er rente- og administrationsudgifter ifm. lånet finansieret af bilaterale aftaler med EU-landene til og med foreløbigt 2027.



EU's sanktioner mod Ruslands mv.

EU har vedtaget i alt 13 sanktionspakker siden 2022 som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine. Den seneste sanktionspakke blev vedtaget 23. februar 2024 i anledning af to-året for den russiske invasion. Fokus for den seneste sanktionspakke har blandt andet været på individuelle sanktioner mod individer og virksomheder samt nye restriktioner på eksport til Rusland. Der arbejdes i EU videre ad sanktionssporet. Sideløbende er der fortsat stort fokus på at sikre, at sanktionerne har den størst mulige effekt. Det indebærer blandt andet modarbejdelse af russiske forsøg på at omgå sanktionerne.

På det økonomiske og finansielle område omfatter EU's sanktioner mod Rusland bl.a. markante finansielle restriktioner, herunder forbud mod transaktioner med den russiske centralbank, hvilket begrænser centralbankens adgang til sine valutareserver, udelukkelse af en række af de største russiske banker, herunder Ruslands største bank, Sberbank, fra det internationale betalingsformidlingssystem, SWIFT, samt fuldt transaktionsforbud mod udvalgte russiske banker. Derudover indeholder EU's sanktioner betydelige handelsrestriktioner. Det omfatter fx restriktioner på eksport af avanceret teknologi til Rusland samt forbud mod import af bl.a. russisk råolie og raffinerede olieprodukter med få begrænsede undtagelser.

Anvendelse af afkast fra immobiliserede russiske aktiver til støtte af Ukraine

På anmodning fra DER har der siden slutningen af 2022 pågået et arbejde med at undersøge mulighederne for at anvende immobiliserede russiske aktiver til at støtte Ukraine. Det drejer sig særligt om russiske centralbanksaktiver- og reserver, der er omfattet af transaktionsforbud, og dermed er immobiliserede som følge af EU's sanktioner. Kommissionen vurderer, at aktiver til en værdi af i alt ca. 260 mia. euro tilhørende den russiske centralbank er immobiliserede, hvoraf mere end to tredjedele befinder sig i EU's værdipapircentraler². EU's arbejde på området koordineres med øvrige G7-partnere.

Den 12. februar 2024 vedtog Rådet en forordning, som indebærer, at værdipapircentraler i EU, der besidder aktiver til en værdi af over 1 mio. euro tilhørende den russiske centralbank, skal forvalte den ekstraordinære, akkumulerede likviditet fra de immobiliserede aktiver særskilt fra øvrige aktiviteter samt holde indtægter herfra adskilt. Desuden har værdipapircentralerne fået forbud mod at disponere over de deraf følgende nettofortjenester.

Kommissionen og den Højtstående Repræsentant har 20. marts 2024 fremsat forslag om næste trin, som indebærer, at nettofortjenester optjent efter 15. februar 2024 anvendes til støtte af Ukraine. Det forventes i 2024 og efterfølgende år at nå op på 2,5-3 mia. euro årligt, som ifølge forslaget fortrinsvis skal gå til støtte til indkøb af militært udstyr gennem den Europæiske Fredsfacilitet (EPF),

² Værdipapircentraler (CSD'er) er nationale eller internationale finansielle organisationer, der forvalter afvikling (overførsel af ejerskab) i forbindelse med handel med værdipapirer som bl.a. aktier og obligationer.



mens en mindre del går til finansiel støtte gennem Ukraine-faciliteten. Forslaget har endnu ikke været genstand for behandling i Rådet.

De økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine

Kommissionen og IMF vurderer generelt, at Ruslands krig i Ukraine har væsentlige negative effekter på verdenshandelen og den globale økonomiske aktivitet. På længere sigt kan tiltagende geopolitisk og geoøkonomisk fragmentering som følge af krigen påvirke den globale økonomiske vækst negativt. Kommissionen vurderer, at det især er på råvare- og energimarkederne, at fragmenteringen vil komme til udtryk. Det sker blandt andet gennem større prisudsving, som også på den korte bane indebærer betydelige risici for den globale økonomi.

Ruslands invasion af Ukraine vurderes at have markante negative økonomiske konsekvenser for Ukraine generelt, herunder for de offentlige finanser, *jf. tabel 1 og 2*.

Ruslands invasion af Ukraine har også negativ betydning for EU-landenes økonomier, herunder i form af høje energipriser og svækket forbruger- og erhvervs-tillid.

Tabel 1 Seneste skøn for BNP-vækst fra EU-Kommissionens økonomiske prognoser

	2022	2023	2024	2025
Pct.				
Verden	3,3	3,1	2,9	3,2
Avancerede økonomier	2,5	1,7	1,5	1,9
USA	1,9	2,4	1,4	1,8
Euroområdet ¹⁾	3,4	0,5	0,8	1,5
Vækstmarkeder og udviklingsøkonomierne	4,0	4,2	4,1	4,3
Rusland	-2,1	2,0	1,6	1,6
Ukraine	-29,1	4,8	3,7	6,1

Kilde: Kommissionens efterårsprognose, november 2023.

1) Kommissionens vinterprognose, februar 2024.

Tabel 2 Ukraine – økonomiske nøgletal

	2021	2022*	2023*	2024*	2025*
Realvækst i BNP (pct.)	3,4	-29,1	4,8	3,7	6,1
Inflation (pct.)	9,4	20,2	13,5	7,7	7,6
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	9,9	18,6	17,8	16,2	14,5
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-3,4	-16,3	-20,5	-19,7	-12,0
Offentlig gæld (pct. af BNP)	47,7	77,4	87,0	96,2	98,3
Løbende poster ¹⁾ (pct. af BNP)	-1,9	4,1	-4,3	-6,0	-6,5

Kilde: Kommissionens efterårsprognose, november 2023.

1) Betalingsbalancens løbende poster.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.



5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at lægge vægt på vigtigheden af samarbejde og koordination på tværs af EU-landene for at imødegå konsekvenserne af krigen.

Der er bred enighed blandt EU-landene om vigtigheden af, at EU yder langsigtet finansiel assistance til Ukraine, og der er blandt alle 27 EU-lande opnået enighed om en revision af MFF, som inkluderer etableringen af Ukraine-faciliteten.

Derudover ventes der at være bred opbakning blandt EU-landene til forslaget om at anvende ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt, at ECOFIN løbende drøfter konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine.

Regeringen støtter, at EU indtager en ledende rolle ift. økonomisk assistance til Ukraine på kort sigt og ift. genopbygning på lang sigt. Etableringen af Ukraine-faciliteten anses som et vigtigt fremskridt i arbejdet med at sikre en længerevarende og forudsigelig økonomisk støtte til Ukraines genopbygning og modernisering.

Regeringen støtter forslaget om at bringe de ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver i anvendelse til fordel for Ukraine.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er løbende blevet forelagt sagen vedr. de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder senest til orientering 1. marts 2024 forud for rådsmødet (ECOFIN) 12. marts 2024. Samlenotat om Ukraine-faciliteten til forelæggelse af forhandlingsoplæg i Folketingets Europaudvalg 29. september 2023 er oversendt 21. september 2023.



Dagsordenspunkt 3: Forberedelse af G20- og IMF-møder 18.-19. april 2024

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN 12. april 2024 ventes både at drøfte en overordnet fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 18. april 2024 og EU's fælles skriftlige erklæring til møderne i IMF's ministerkomité, IMFC, 18.-19. april. Møderne afholdes i forbindelse IMF's og Verdensbankens forårsmøder 15.-20. april.

2. Baggrund

Brasilien overtog i december 2023 formandskabet for G20 fra Indien. Det første G20-møde for finansministre og centralbankschefer under det brasilianske formandskab blev afholdt d. 28.-29. februar 2024, hvor EU var repræsenteret ved det belgiske formandskab og Kommissionen. Der kunne ikke opnås enighed om en fælles erklæring fra G20-mødet pga. manglende enighed om den geopolitiske situation, hvorfor det brasilianske formandskab efterfølgende udsendte en opsummering af diskussionerne.

Det brasilianske formandskab har tre overordnede hovedprioriteter, som også var afspejlet i den opsummering af drøftelserne, som det brasilianske formandskab udsendte efter G20-mødet d. 28.-29. februar. Det gælder: i) Bekæmpelse af fattigdom, hungersnød og ulighed, ii) Bæredygtig udvikling (økonomisk, social og miljømæssig), iii) Reform af multilaterale økonomiske og finansielle institutioner. Opsummeringen berørte desuden den globale økonomiske udvikling, herunder at den økonomiske genopretning har vist sig mere robust end ventet. Den globale økonomi vurderes dog fortsat at stå over for en række udfordringer som kræver internationalt samarbejde. Udfordringerne omfatter fx konflikter, geopolitiske spændinger, ulighed og fattigdom.

3. Formål og indhold

ECOFIN 12. april 2024 ventes at drøfte en overordnet fælles EU-holdning (*Terms of Reference*) til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 18. april. Derudover ventes en drøftelse af en fælles skriftlig EU-erklæring (*IMFC Statement*) til møderne i IMF's ministerkomité, IMFC, 18.-19. april.

Holdningen til G20-mødet og den fælles skriftlige EU-erklæring til IMFC ventes generelt at fortsætte den tidligere linje og prioriteringer i hhv. holdningen og erklæringen forud for de seneste møder i G20 og IMFC under årsmøderne 13.-14. oktober 2023. Der henvises til samlenotatet til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 17. oktober 2023 og ECOFIN 12. marts 2024.

Både den fælles EU-holdning til G20-mødet og den skriftlige erklæring til møderne i IMFC forventes således bl.a. at lægge vægt på:



Økonomiministeriet

- At EU fortsat på det kraftigste fordømmer Ruslands krig mod Ukraine, og at EU vil fortsætte sin støtte til Ukraine. Hertil ventes EU at kommentere på konflikten i Mellemøsten og den humanitære situation i Gaza i tråd med konklusionerne fra mødet i det Europæiske Råd 22. marts.
- At tilrettelæggelsen af *finans- og pengepolitikken* fortsat bør fokusere på vedvarende at holde inflationen nede og styrke de offentlige finanser. Samtidig bør fokus være på at sikre bæredygtig vækst ved bl.a. at fremme grøn og digital omstilling gennem strukturelle reformer og investeringer.
- At man bør styrke det internationale samarbejde og det regelbaserede internationale system, samt undgå global fragmentering og undgå uhensigtsmæssigt subsidiekapløb, samt fremme en fair international beskatning via OECD-aftalen om selskabsbeskatning og bekæmpelse af skatteundgåelse m.v.
- At de multilaterale udviklingsbanker styrkes, så de kan tilvejebringe yderligere finansiering, også igennem mobilisering af mere privat kapital, inden for deres mandat og nuværende kapitalgrundlag, herunder til infrastrukturprojekter.
- At EU bakker op om at sikre midler til IMF's fonde, som yder lån på lempelige vilkår til lavindkomstlande og sårbare mellemindkomstlande (Fonden for Fattigdomsreduktion og Vækst (PRGT) og Fonden for modstandsdygtighed og bæredygtighed (RST)), og at EU opfordrer til yderligere indsatser for sikre koordinering og håndtering af gæld i lavindkomst- og mellemindkomstlande.
- At EU vil gå konstruktivt ind til kommende forhandlinger om den 17. kvotegennemgang i IMF.
- At internationalt samarbejde er essentielt for at fremme både den globale grønne og digitale omstilling.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.



Samarbejdet i G20 og IMF vurderes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at kunne støtte en fælles EU-holdning til G20-mødet 18. april 2024 og den fælles EU-erklæring til IMFC-møderne 18.-19. april 2024, som er i forlængelse af tidligere prioriteter.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forventer at kunne tilslutte sig en fælles EU-holdning til G20-mødet 18. april 2024 og den fælles EU-erklæring til IMFC-møderne 18.-19. april, som er i forlængelse af tidligere prioriteter.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg.



Dagsordenspunkt 4: Makrofinansiel assistance (MFA) til Egypten

KOM (2024) 460, KOM (2024) 461

1. Resume

Kommissionen har 18. marts 2024 offentliggjort to forslag om makrofinansiel assistance (MFA) til Egypten i form af lån på i alt 5 mia. euro. Det ene forslag (KOM (2024) 460) indebærer et lån på 1 mia. euro mhp. udbetaling i andet halvår 2024. Det andet forslag (KOM (2024) 461) indebærer et lån på 4 mia. euro, som udbetales over perioden 2025-2027. Assistancen er opdelt på to forslag i lyset af det forestående valg til Europa-Parlamentet, og det er således kun Rådet, der træffer beslutning vedr. forslaget til et lån på 1 mia. euro til udbetaling i år. Det andet låneforslag besluttet efter den almindelige beslutningsprocedure. Forslagene vil have statsfinansielle konsekvenser via EU-budgetet. Forslaget om et lån på 1 mia. euro i 2024 ventes vedtaget uden drøftelse ifm. det kommende ECOFIN 12. april 2024 (A-punkt), mens der snarligt herefter ventes enighed på teknisk niveau om forslaget til et lån på 4 mia. euro for 2025-2027. Regeringen kan støtte Kommissionens to forslag om MFA til Egypten. Assistancen og de medfølgende betingelser ventes at hjælpe Egypten og understøtte landets finansielle og økonomiske situation samt give anledning til gavnlige reformer. Regeringen støtter, at der for hvert lån fastlægges et aftalememorandum, hvor de egyptiske myndigheder forpligter sig til at leve op til relevante økonomiske og politiske betingelser for MFA. Regeringen støtter ligeledes, at forslaget om MFA til Egypten afholdes inden for EU's eksisterende budgetramme. Regeringen finder, at makrofinansiel assistance og de medfølgende betingelser er sagligt begrundet med henvisning til konkrete behov.

2. Baggrund

Kommissionen har 18. marts 2024 fremsat to forslag om makrofinansiel assistance (MFA) til Egypten på i alt 5 mia. euro (ca. 37,3 mia. kr.) i form af lån. MFA-lånene er en del af et nyt strategisk og omfattende partnerskab mellem EU og Egypten annonceret 17. marts 2024, der skal bidrage til mere stabilitet i Egypten og som består af finansiel assistance på i alt 7,4 mia. euro, herunder 5 mia. euro i MFA-lån.

MFA er et instrument i EU's eksterne samarbejde med tredjelande, som er geografisk, politisk og økonomisk tæt på EU. MFA er et krisefinansieringsinstrument, som skal lette kortvarige økonomiske og finansieringsmæssige vanskeligheder for modtagerlande. MFA kan tage form af enten lån, gavebistand eller en kombination heraf.

Egypten er omfattet af EU's naboskabspolitik, og er dermed berettiget til MFA. Egypten har ikke tidligere modtaget lån via MFA-programmer.

Det ene forslag (KOM (2024) 460) indebærer lån på op til 1 mia. euro til udbetaling i 2024, forventeligt i andet halvår startende fra 1. juli, og det andet forslag (KOM (2024) 461) indebærer lån på op til 4 mia. euro til udbetaling over årene 2025-2027.



Opdelingen af lånet på to forslag skyldes det forestående valg til Europa-Parlamentet, der umuliggør, at der kan træffes beslutning om lån til udbetaling allerede i andet halvår 2024 efter almindelig lovgivningsprocedure. Forslaget om et lån på 1 mia. euro til udbetaling i år er således fremsat med hjemmel i TFEU 213, der tillader Rådet alene at vedtage forslaget. Forslaget om den resterende del af lånet på op til i alt 4 mia. euro i årene 2025-2027 er fremsat med hjemmel i TFEU artikel 212, der følger den almindelige lovgivningsprocedure.

Behovet for MFA begrundes med, at Egyptens ellers tidligere stærke serviceeksport i form af turisme er aftaget som følge af konflikten i Gaza, ligesom angrebene foretaget af Houthi-bevægelsen har nedbragt indtægterne fra skibstrafik i Suezkanalen. Derudover finder Kommissionen, at Egyptens økonomi allerede var sårbar forinden nævnte hændelser med høj inflation og aftagende vækst, hvilket sammenholdt med den geopolitiske udvikling bidrager til ustabilitet i regionen.

Pba. den forværrede stabilitet i Egypten har den Internationale Valutafond (IMF) 6. marts 2024 på teknisk niveau indgået aftale om et nyt låneprogram til Egypten på 8 mia. USD. I den forbindelse har IMF vurderet Egyptens finansieringsbehov for årene 2024-2027 til 17,7 mia. USD (16,3 mia. euro), herunder med et særligt akut behov i 2024.

Der ventes enighed i Rådet om et lån på 1 mia. euro i 2024 ifm. ECOFIN 12. april 2024 (som A-punkt), og det ventes, at Rådet generelt vil fastholde Kommissionens forslag. Det ventes, at Rådet senere i første halvår 2024 vil nå til enighed om det resterende lån på 4 mia. euro, hvorefter en endelig aftale skal forhandles med Europa-Parlamentet. For hvert af de to lån skal der indgås et såkaldt aftalememorandum (Memorandum of Understanding – MoU), der fastsætter de nærmere økonomisk og politiske betingelser, som lånene vil være betinget af. Når de respektive aftalememoranda er trådt i kraft, kan lånene stilles til rådighed.

3. Formål og indhold

Økonomisk udvikling i Egypten

Efter at have vist sig nogenlunde modstandsdygtig i en række år, herunder i løbet af Covid-19 pandemien og invasionen af Ukraine, er den egyptiske økonomi særligt blevet svækket de seneste måneder, blandt andet pga. færre indtægter fra turisme og skibstrafikken i Suezkanalen. I 2024 ventes Egypten ifølge IMF at opleve BNP-vækst på 3,6 pct. mod 6,7 og 4,2 pct. i 2022 og 2023, *jf. tabel 1*. Ledigheden ventes at stige fra 7,1 pct. i 2023 til 7,5 pct. i 2024, mens BNP pr. indbygger målt i amerikanske dollars (USD) ventes at falde fra 3.770 til 3.320 bl.a. som følge af en svag udvikling i kursen på det egyptiske pund (EGP).

Den svage udvikling i Egyptens valutakurs har gennem høje importpriser medvirket til, at inflationen i Egypten ifølge IMF anslås at blive over 32 pct. i 2024 mod 8,5 og 23,5 pct. i 2022 og 2023. Særligt priserne på fødevarer, som landet er nettoimportør af, presser de egyptiske forbrugere.



Økonomiministeriet

De offentlige finanser udfordres af den økonomiske udvikling, og IMF venter, at underskuddet stiger fra 4,7 pct. af BNP i 2023 til hhv. 10,6 og 11,1 pct. af BNP i 2024 og 2025. Trods stigende underskud anslår IMF, at gælden falder fra 92,7 pct. af BNP i 2023 til hhv. 88,1 og 83,4 pct. af BNP i 2024 og 2025 som følge af den høje inflation.

Internationale kreditvurderingsbureauer har slutningen af 2023 og starten af 2024 sænket deres kreditvurderinger af Egyptens statsgæld.

Tabel 1
Makroøkonomiske indikatorer, Egypten

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Realøkonomiske nøgletal							
Realvækst i BNP (pct.)	3,6	3,3	6,7	4,2*	3,6*	5,0*	5,4*
Indbyggertal (mio.)	107,5	109,3	111,0	112,7	114,5*	116,3*	118,1*
Inflation (pct.)	5,7	4,5	8,5	23,5*	32,2*	19,9*	13,8*
BNP pr. indbygger (USD)	3802	4146	4587*	3770*	3320*	3720*	4112*
Ledighed (pct.)	8,3	7,3	7,3	7,1*	7,5*	7,1*	7,1*
Offentlige finanser							
Offentlige indtægter (pct. af BNP)	18,2	18,6	18,9	18,1	18,2*	18,3*	18,8*
Offentlige udgifter (pct. af BNP)	25,7	25,5	24,7	22,8	28,8*	29,4	28,8
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-7,5	-6,9	-5,8	-4,7	-10,6*	-11,1*	-10,0*
Offentlig bruttogæld (pct. af BNP)	86,2	89,9	88,5	92,7	88,1*	83,9*	81,5*
Ekstern balance							
Betalingsbalancens løbende poster (pct. af BNP)	-2,9	-4,4	-3,5	-1,7*	-2,4*	-2,6*	-2,7*
Internationale valutareserver netto (mia. USD)	40,1	40,9	34,0	35,2	35,3		

Anm.: * Tallene er skøn.

Kilde: FN, IMF, Verdensbanken og Egyptens centralbank.

Egyptens finansieringsbehov

Egyptens finansieringsbehov på 17,7 mia. USD i perioden 2024-2027 er ifølge IMF særligt akut i andet halvår af 2024, da der alene for landets budgetår juli 2024 til juni 2025 estimeres at være et udækket finansieringsbehov på 9,3 mia. USD. IMF's låneprogram fra marts 2024 på 8 mia. USD efterlader et finansieringsgab (dvs. et behov, der ikke allerede er dækket af ydelser og lån fra fx IMF) på 9,7 mia. USD svarende til cirka 8,9 mia. euro³ i perioden 2024-2027. Den

³ Beregnet ud fra kurs 0,92 EUR/USD 19. marts 2024.



Økonomiministeriet

foreslåede todelte MFA på samlet 5 mia. euro vil dække ca. 56 pct. af det anslåede finansieringsbehov i perioden. Kommission oplyser, at forslaget hermed er på linje med EU's principper om fair byrdefordeling mellem donorer, når der tages højde for donationer og lån samt øvrige multilaterale og bilaterale donorer.

Lånebetingelser

MFA-lånene til Egypten forudsætter et aktivt IMF-program til landet med løbende opfyldelse af betingelser, ligesom de fastlagte aftalememoranda mellem EU og Egypten skal opfyldes. Betingelserne vedr. MFA-lånene ventes at vedrøre relevante økonomiske og politiske reformer.

MFA-lånet på 1 mia. euro i 2024 ventes udbetalt i en rate, mens det resterende lån på 4 mia. euro ventes udbetalt over en periode på 2,5 år og i tre rater. Udbetalingen skal ske i takt med den løbende implementering af det igangværende IMF-program samt tiltagene i de aftalememoranda mellem EU og Egypten, der skal fastlægges.

EU's MFA-lån til Egypten ydes på favorable lånebetingelser. Dette indebærer blandt andet at begge lån har en løbetid på op til 35 år, og tilbagebetalingen skal begynde efter senest 10 år. Lånene ventes desuden ydet til favorable renter, afhængigt af hvilke renter Kommissionen kan optage lån til på kapitalmarkederne, og renterne ventes dermed at være lavere end de renter, Egypten selv kan lånefinansiere til på kapitalmarkederne.

Risici forbundet med MFA til Egypten

Kommissionen vurderer, at MFA-lån til Egypten indebærer nationale såvel som eksterne risici. Den økonomiske situation i Egypten er i høj grad blevet påvirket af Ruslands invasion af Ukraine, konflikten i Gaza samt Houthi-bevægelsens angreb i Rødehavet, og en eskalering af særligt situationen i regionen omkring Egypten kan således yderligere forværre den økonomiske situation nationalt. De nationale risici vedrører bl.a. manglende implementering af makroøkonomiske og strukturelle reformer og social uro. Kommissionen vurderer dog, at en snarlig bevilling af MFA-lån til Egypten kan bidrage til at adressere flere af årsagerne til disse risici.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning til Kommissionens to forslag om MFA til Egypten kendes endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget om MFA til Egypten har ikke relevans ift. dansk ret eller lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark.



7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil have statsfinansielle konsekvenser via EU-bidraget. De to foreslåede MFA-lån til Egypten på i alt 5 mia. euro dækkes inden for rammerne af den flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Et beløb svarende til 9 pct. af lånebeløbet til Egypten tilføres garantifonden på EU-budgettet i overensstemmelse med Europa-Parlamentet og Rådets forordning nr. 947/2021 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande.

I dette tilfælde med et lån på 5 mia. euro vil i alt 450 mio. euro således skulle tilføres garantifonden. Danmark finansierer godt 2 pct. af udgifterne i EU's budget og skønnes således en finansieringsandel på ca. 77 mio. kr. af midlerne, der tilføres garantifonden. Ved forslaget om MFA-lån til Egypten får Kommissionen tildelt beføjelser til at optage lån på kapitalmarkederne på vegne af EU, som vil kunne videreformidle låneprovenuet til Egypten på lignende vilkår. Tilbagebetalingen af de lån, som Kommissionen optager, garanteres af EU-budgettet. Hvis Egypten ikke lever op til forpligtelserne over for EU ift. tilbagebetaling af MFA-lånet, dækkes disse af hensættelser under garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande på EU-budgettet.

I det omfang Egyptens evt. manglende tilbagebetaling af MFA-lån ikke kan dækkes ved hensættelser i garantifonden til aktioner i forhold til tredjelande på EU-budgettet, vil det have statsfinansielle konsekvenser for Danmark via påvirkning af EU-budgettet. Ved et MFA-lån på 5 mia. euro skønnes Danmark således i sidste ende at garantere for ca. 857 mio. kr. via EU's budget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget ventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Egypten, idet MFA-lånene bidrager til at understøtte Egyptens makroøkonomiske, finansielle og politiske stabilitet. EU som helhed er den største samhandelspartner for Egypten, både ift. import og eksport, og øget økonomisk stabilitet i Egypten ventes således at have en positiv indirekte effekt på EU som helhed.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generelt opbakning fra EU-landene til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte Kommissionens to forslag om MFA til Egypten på op til 5 mia. euro i lån i alt. Assistancen og de medfølgende betingelser ventes at hjælpe Egypten og understøtte landets finansielle og økonomiske situation, herunder ved at fremme gennemførelsen af gavnlige reformer.



Regeringen støtter, at der fastlægges et aftalememorandum for hver låneaftale, hvor de egyptiske myndigheder forpligter sig til at leve op til relevante økonomiske og politiske betingelser for MFA, særligt gennemførelse af reformer og overholdelse af retsstatsprincipper, grundlæggende rettigheder og menneskerettigheder. Regeringen støtter ligeledes, at forslaget om MFA til Egypten afholdes inden for EU's eksisterende budgetramme.

Regeringen finder, at makrofinansiel assistance og de medfølgende betingelser er sagligt begrundet med henvisning til konkrete behov.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.